



T.C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-10096465-45.02-73197627

28.03.2023

Konu : Noter Vekaletnamesi İle  
İşlem Yapılması

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 23.03.2023 tarihli ve E-80658290-45.02-72936536 sayılı yazısı.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin rehberlik ve araştırma merkezlerinde eğitsel değerlendirme ve tanılama işlemleri ile örgün eğitim kurumlarına kayıt/nakil vb. işlemlerin gerçekleştirilmesinde özel eğitim ihtiyacı olan bireyin velisinin/vasisinin velayet/vesayet haklarının noter vekaletnamesi ile üçüncü bir kişiye devredilerek söz konusu işlemlerin yapılıp yapılamayacağına ilişkin tereddüte düşüldüğü bilgisi Bakanlığımıza iletilmiştir. Bu doğrultuda yaşanan sorunların giderilmesi ve uygulama bütünlüğünün sağlanması amacıyla konuya ilişkin Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görüşleri alınarak uygulamaya esas teşkil edecek bilgilendirme yapılması gereği duyulmuştur.

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Ekte belirtilen yazısında *velayet/vesayet hakları* ile ilgili 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun maddeleri ile ilgili mevzuat hükümleri belirtilmektedir. Bu maddeler kapsamında; *"Kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardan olan velayet hakkının, kural olarak anne ve baba tarafından birlikte kullanıldığı, bu haktan feragat edilemeyeceği, ancak evliliğin devamı süresince ana ve babanın velayeti birlikte kullanmaları gerekmele birlikte, eşlerin ayrı yerlerde bulunması durumunda, velayetin kullanılmasını gerektiren işlem için, işlemi yapacak olan eşe diğer eşin muvafakat veya vekalet verebileceği, ana babadan birinin yurtdışında olması, hasta olması veya babanın askerde bulunması gibi fiili imkansızlık hallerinde diğerinin tek başına velayet hakkını kullanabileceği, eşlerden her birinin velâyetin kullanılmasına ilişkin işlemleri tek başına yapabilecekleri, rızası alınmayan eşin işlemin iptalini talep ve dava edebilmesinin her zaman mümkün bulunduğu, konunun bu şekilde yargıya intikali halinde yargı kararının esas alınması gerektiği, bununla birlikte çocuğun üstün yararı göz önünde tutularak eşlerin, belli bir iş için velâyetin kullanılmasında, konusunu belirterek, işlemin yerine getirilebilmesi için üçüncü kişiye vekâlet verebileceği değerlendirilmektedir. Bu itibarla; mahkeme kararı olmaksızın, noter aracılığı ile genel nitelikte vekalet verilerek velayetin üçüncü kişilere devredilmesinin mümkün olmayacağı, ancak öğrenci velisi tarafından, fiili imkansızlıklar ve benzeri nedenlerle belli bir iş için, konusu açık ve sınırlı şekilde belirtilen işlemlerin yerine getirilmesi için verilecek vekaletnamenin ibrazı durumunda, çocuğun üstün yararı gözetilerek işlem tesis edilebileceği değerlendirilmektedir."* görüşü mütalaa edilmiştir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü  
Beşevler Kampüsü A Blok  
Telefon No : 0 (312) 413 30 00  
E-Posta: oer\_politika@meb.gov.tr  
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Sevcan KAPTAN

Unvan : Öğretmen

İnternet Adresi: <http://orgm.meb.gov.tr/>

Faks: 3122131356

Gerekli iş ve işlemlerin ilgi yazı ile mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmesi ve okul/kurumlara duyurulması hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Cemal ÖZDEMİR  
Bakan a.  
Genel Müdür

Ek: İlgi Yazı (3 Sayfa)

Dağıtım:  
Gereği:  
B Planı



Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü  
Beşevler Kampüsü A Blok  
Telefon No : 0 (312) 413 30 00  
E-Posta: oer\_politika@meb.gov.tr  
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Sevcan KAPTAN

Unvan : Öğretmen

İnternet Adresi: <http://orgm.meb.gov.tr/>

Faks: 3122131356



T.C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-80658290-45.02-72936536

23.03.2023

Konu : Noter Vekaletnamesi

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 20.03.2023 tarihli ve E-10096465-45.99-72665367 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınızdan özetle; Ankara ili Mamak ilçesi Mamak Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünce iletilen, noter vekaletnamesi ile eğitsel değerlendirme ve tanılama yapıp yapılamayacağı, özel eğitim ihtiyacı olan bireyin velayet/vesayet haklarının noter vekaletnamesi ile devredilmesinin mümkün olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesinden bahisle Genel Müdürlüğümüz görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

Konuya ilişkin mevzuat incelendiğinde; 07/07/2018 tarihli ve 30471 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin "Eğitsel değerlendirme ve tanılama esasları" başlıklı 7'nci maddesinde; "*Bireylerin eğitsel değerlendirmesi ve tanılaması ile ilgili iş ve işlemler RAM'larda oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından yapılır.*"

*Bireylerin eğitsel değerlendirmesi ve tanılamasıyla ilgili ilk başvuru; okul yönetimi, veli ya da zihinsel engeli olmayan 18 yaşından büyük bireyin kendisi tarafından; resmî kurumlarda bakım ve barınma hizmetinden yararlanan bireyler için kurumun resmî yazı ile görevlendireceği personel tarafından RAM'a yapılır.*" hükmü ile eğitsel değerlendirme ve tanılama ile ilgili iş ve işlemler için özel eğitim değerlendirme kuruluna başvuru yapabilecekler; okul yönetimi, veli ya da zihinsel engeli olmayan 18 yaşından büyük bireyin kendisi veya resmî kurumlarda bakım ve barınma hizmetinden yararlanan bireyler için kurumun resmî yazı ile görevlendireceği personel olarak sınırlı şekilde sayılmıştır.

Bilindiği üzere, Türk Hukuku'nda Velâyet ile ilgili kurallar, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 335-363 maddelerinde düzenlenmiştir. Kanunun "Velâyet" başlıklı altıncı ayrımının "Koşullar" başlıklı 335'inci maddesinde; "*Ergin olmayan çocuk, ana ve babasının velâyeti altındadır. Yasal sebep olmadıkça velâyet ana ve babadan alınamaz.*"

*Hâkim vasi atanmasına gerek görmedikçe, kısıtlanan ergin çocuklar da ana ve babanın velâyeti altında kalırlar.*", hükümlerine yer verilmek suretiyle, yasal sebep olmadıkça velâyetin anne ve babadan alınamayacağı kurala bağlanmıştır.

Yine aynı Kanunun "Ana ve baba evli ise" başlıklı 336'ncı maddesinde; "*Evlilik devam ettiği sürece ana ve baba velâyeti birlikte kullanırlar.*"

*Ortak hayata son verilmiş veya ayrılık hâli gerçekleşmişse hâkim, velâyeti eşlerden birine verebilir.*

*Velâyet, ana ve babadan birinin ölümü hâlinde sağ kalana, boşanmada ise çocuk kendisine bırakılan tarafa aittir.*", "Ana ve baba evli değilse" başlıklı 337'nci maddesinde; "*Ana ve baba evli değilse velâyet anaya aittir.*"

*Ana küçük, kısıtlı veya ölmüş ya da velâyet kendisinden alınmışsa hâkim, çocuğun menfaatine göre, vasi atar veya velâyeti babaya verir.*", "Velayetin Kapsamı" başlıklı 339'ncü maddesinde ise;

*"Ana ve baba, çocuğun bakım ve eğitimi konusunda onun menfaatini göz önünde tutarak gerekli*

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:6/8 Kızılay / ANKARA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (312) 413 42 76

E-Posta: [ozge.ateskulaksiz@meb.gov.tr](mailto:ozge.ateskulaksiz@meb.gov.tr)

Kep Adresi : [meb@hs01.kep.tr](mailto:meb@hs01.kep.tr)

Bilgi için: Özge ATEŞ KULAKSIZ

Unvan : Öğretmen

İnternet Adresi:

Faks:

kararları alır ve uygularlar.

*Çocuk, ana ve babasının sözünü dinlemekle yükümlüdür.*

*Ana ve baba, olgunluğu ölçüsünde çocuğa hayatını düzenleme olanağı tanılır; önemli konularda olabildiğince onun düşüncesini göz önünde tutarlar.*

*Çocuk, ana ve babasının rızası dışında evi terkedemez ve yasal sebep olmaksızın onlardan alınamaz.*

*Çocuğun adını ana ve babası koyar." hükümlerine yer verilmiştir.*

*Türk Medeni Kanunu'nun "Çocuğun temsil edilmesi" başlıklı 342'nci maddesinde; "Ana ve baba, velâyetleri çerçevesinde üçüncü kişilere karşı çocuklarının yasal temsilcisidirler.*

*İyiniyetli üçüncü kişiler, eşlerden her birinin diğerinin rızasıyla işlem yaptığını varsayabilirler.*

*Vesayet makamlarının iznine bağlı hususlar dışında kısıtlıların temsiline ilişkin hükümler velâyetteki temsilde de uygulanır.", "Velâyetin kaldırılması" başlıklı 348'inci maddesinde; "Çocuğun korunmasına ilişkin diğer önlemlerden sonuç alınamaz ya da bu önlemlerin yetersiz olacağı önceden anlaşılırsa, hâkim aşağıdaki hâllerde velâyetin kaldırılmasına karar verir:*

*1. Ana ve babanın deneyimsizliği, hastalığı, başka bir yerde bulunması veya benzeri sebeplerden biriyle velayet görevini gereği gibi yerine getirememesi.*

*2. Ana ve babanın çocuğa yeterli ilgiyi göstermemesi veya ona karşı yükümlülüklerini ağır biçimde savsaklaması.*

*Velâyet ana ve babanın her ikisinden kaldırılırsa çocuğa bir vasi atanır.*

*Kararda aksi belirtilmedikçe, velâyetin kaldırılması mevcut ve doğacak bütün çocukları kapsar." hükümleri yer almaktadır.*

Yukarıda alıntılanan hükümler değerlendirildiğinde, velâyet hakkının iki yolla kazanılabileceği görülmektedir. Bunlar; çocuğun doğumu ve mahkeme kararından oluşur. Aynı hükümlerde, velayet kurumunun işlevlerinden birisi olan çocuğun korunması ödevi, anne ve babaya verilmiştir. Velinin çocuğun üstün yararı ile kanunla belirlenen çerçeve içinde velayet hakkını kullanabileceği, bu haktan feragat edemeyip, bir hukukî işlemle sınırlandırılmayacağı, velinin talebi ile kendiliğinden kaldırılmayacağı, velinin hangi işlemleri yapabileceği, hangi haklara sahip olduğu ve bunları ne şekilde kullanabileceği belirlenmiştir.

Öte yandan; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun "Ek 9'uncu madde"; "*Haklarında korunma, bakım veya barınma tedbiri kararı alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait sosyal hizmet kuruluşlarına yerleştirilmiş olan çocukların, yüksek yararları gözetilmek kaydıyla, eğitimleri ile hayat veya beden bütünlüklerinin korunması açısından zorunlu olan hâllerde, veli veya vasiye ait yetkiler çocuğun bulunduğu yer sosyal hizmet kuruluşunun belirlenecek yetkilisi veya sorumlusu tarafından kullanılır. Yapılan iş ve işlemler hakkında veli veya vasiye derhâl bilgi verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığının görüşü alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."* hükmünü ile koruma altında alınan çocukların eğitimleri ile hayat veya beden bütünlüklerinin korunması bakımından zorunlu olan hâllerde, veli veya vasiye ait yetkilerin çocuğun bulunduğu yer sosyal hizmet kuruluşunca belirlenecek yetkili veya sorumlu tarafından da kullanılabileceği belirtilmiştir.

Yukarıda alıntılanan mevzuat hükümleri, yapılan açıklamalar ve ilgi ekinde gönderilen belgeler birlikte değerlendirildiğinde; kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardan olan velayet hakkının, kural olarak anne ve baba tarafından birlikte kullanıldığı, bu haktan feragat edilemeyeceği, ancak evliliğin devamı süresince ana ve babanın velayeti birlikte kullanmaları gerekmele birlikte, eşlerin ayrı yerlerde bulunması durumunda, velayetin kullanılmasını gerektiren işlem için, işlemi yapacak olan eş diğer eşin muvafakat veya vekalet verebileceği, ana babadan birinin yurtdışında olması, hasta olması veya babanın askerde bulunması gibi fiili imkansızlık hallerinde diğerinin tek başına velayet hakkını kullanabileceği, eşlerden her birinin velâyetin kullanılmasına ilişkin işlemleri tek başına yapabilecekleri, rızası alınmayan eşin işlemin iptalini talep ve dava edebilmesinin her zaman mümkün bulunduğu, konunun bu şekilde yargıya intikali halinde yargı kararının esas alınması gerektiği, bununla birlikte çocuğun üstün yararı göz

**Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.**

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:6/8 Kızılay / ANKARA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (312) 413 42 76

E-Posta: [ozge.ateskulaksiz@meb.gov.tr](mailto:ozge.ateskulaksiz@meb.gov.tr)

Kep Adresi : [meb@hs01.kep.tr](mailto:meb@hs01.kep.tr)

Bilgi için: Özge ATEŞ KULAKSIZ

Unvan : Öğretmen

İnternet Adresi:

Faks: \_\_\_\_\_



önünde tutularak eşlerin, belli bir iş için velâyetin kullanılmasında, konusunu belirterek, işlemin yerine getirilebilmesi için üçüncü kişiye vekâlet verebileceği değerlendirilmektedir.

Bu itibarla; mahkeme kararı olmaksızın, noter aracılığı ile genel nitelikte vekalet verilerek velayetin üçüncü kişilere devredilmesinin mümkün olmayacağı, ancak öğrenci velisi tarafından, fiili imkansızlıklar ve benzeri nedenlerle belli bir iş için, konusu açık ve sınırlı şekilde belirtilen işlemlerin yerine getirilmesi için verilecek vekaletnamenin ibrazı durumunda, çocuğun üstün yararı gözetilerek işlem tesis edilebileceği değerlendirilmekle birlikte, ilgi yazı ekinde gönderilen vekaletnamenin içeriğinin, bu şartları haiz olmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

Mehmet PUNAR  
Hukuk Hizmetleri Genel Müdür V.



Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:6/8 Kızılay / ANKARA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-cbys>

Telefon No : 0 (312) 413 42 76

E-Posta: [ozge.ateskulaksiz@meb.gov.tr](mailto:ozge.ateskulaksiz@meb.gov.tr)

Kep Adresi : [meb@hs01.kep.tr](mailto:meb@hs01.kep.tr)

Bilgi için: Özge ATEŞ KULAKSIZ

Unvan : Öğretmen

İnternet Adresi:

Faks: \_\_\_\_\_